

GLISTA D'INVENTARI

dals maletgs dal lieu, da las gruppas d'edifizis e dals edifizis singuls degns da protecziun

Pertge vegni fatg ina glista d'inventari?

L'elavuraziun e l'actualisaziun regulara da l'inventari chantunal dals maletgs dal lieu, da las gruppas d'edifizis e dals edifizis singuls degns da protecziun èn fixadas en la lescha chantunala davart la protecziun da la natira e da la patria e vegnan realisadas en ina procedura da dus stgalims.

- Per l'ina vegni fatg ina glista d'inventari per mintga vischnanca. Questa glista dat ina survista dals maletgs dal lieu, da las gruppas d'edifizis e dals edifizis singuls degns da protecziun entaifer la zona da construcziun sco er dals objects protegids sin plaun nazional e/u chantunal ordaifer la zona da construcziun.
- Per l'autra vegnan fatgs inventaris d'edifizis che cumpiglian ina perscrutaziun e documentaziun detagliada d'objects singuls sco er il motiv e la dimensiun da protecziun. L'impuls per far in inventari d'edifizis dat ina chaschun concreta sco per exempel ina restauraziun u ina renovaziun previsa.

Las glistas d'inventari furman – ensem cun ils inventaris d'edifizis – l'inventari chantunal. La tgira da monuments dal Grischun fa actualmain d'emprima prioritad las glistas d'inventari per l'entir territori chantunal. Per quest intent visitan spezialistas e spezialists las vischnancas.

Tge fa in edifizis degn da protecziun?

In edifizis sto ademplir plirs criteris da la tgira da monuments per vegnir recepì sin la glista d'inventari sco potenzialmain degn da protecziun. Ils criteris figureschan en la lescha chantunala davart la protecziun da la natira e da la patria e cumpiglian:

- l'impurtanza caratteristica per il lieu
- l'impurtanza istorica
- l'impurtanza architectonica
- la substanza architectonica istorica impurtanta
- ils conturns caracteristics

Co vegnan registrads ils objects?

Suenter retschertgas en la litteratura ed en ils archivs vegnan fatgas inspeziuns al lieu. Ils edifizis vegnan observads d'ordaifer e validads tenor ils criteris da la tgira da monuments. Ils resultats vegnan constatads sin la glista d'inventari.

Tge effect giuridic ha la glista d'inventari?

- Cun recepir in object sin la glista d'inventari vegni constatà ch'i dat ina supposiziun da protecziun per l'edifizis singul u per ina gruppa d'edifizis. La recepciun sin la glista d'inventari na signifitga betg che l'edifizis vegn mess sut protecziun.
- Las glistas d'inventari èn ina basa per la planisaziun locala da las vischnancas. Pir cun sia approvaziun pon objects singuls vegnir protegids tras la vischnanca en moda lianta per la proprietaria u il proprietari. Fin che las glistas d'inventari èn realisadas en la planisaziun locala vegni recumandà a las vischnancas ed als patruns da construcziun che han l'intenziun da construir insatge vid objects da la glista d'inventari, d'infirmar la tgira da monuments.
- La recepciun d'in edifizis sin la glista d'inventari permetta da survegnir ina cussegliaziun da construcziun tras la tgira da monuments e d'inoltrar ina dumonda da contribuziun.

Co vegnan las vischnancas, las proprietarias ed ils proprietaris cumpigliads?

La tgira da monuments suttametta a la vischnanca la glista d'inventari cun ina schelta da maletgs dal lieu, da gruppas d'edifizis e d'edifizis singuls. La vischnanca ha la pussaivladad d'annunziar menziuns e cumplettaziuns a la tgira da monuments. Alura vegn la glista d'inventari rectificada exponida publicamain tar la vischnanca. Durant l'exposiziun han las persunas pertutgadas ed ils posts pertutgadas l'ocasiun d'annunziar correcturas concernent il cuntegn e da far cumplettaziuns. Cunter la recepciun d'in edifizis sin la glista d'inventari na pon las proprietarias ed ils proprietaris betg far valair meds legals, perquai che la glista d'inventari n'è giuridicamain betg lianta per els. Suenter la rectificaziun finala survegn la vischnanca la versiun definitiva da la glista d'inventari.

Nua ves jau tge edifizis ch'èn registrads sin la glista d'inventari?

Ils objects registrads sin la glista d'inventari pon vegnir consultads – suenter che la versiun definitiva è vegnida surdada a la vischnanca – en l'internet sut <http://map.geo.gr.ch/denkmalpflege> e sin palpiri tar la vischnanca.